

GERRIT EN HENDRIK VAN WAESBERGE.

Hoe meer wij de bedrijvigheid der van Waesberge's om dezen tijd na gaan, des te meer ontwaren wij, uit de schamele opgaven van werken, die wij als van hunne pers afkomstig kunnen aangeven, hoe min het in die dagen met de weleer zoo belangrijke boekhandel en boekdrukkerij van dit geslacht binnen Rotterdam gesteld was.

Er heerschte zoodanig een stilstand in deze vroeger zoo bedrijvige Rotterdamsche pers, dat zij wel eene klagt uit den boezem van hare deelgenooten mogt doen opgaan, zoo als wij dan ook Pieter van Waesberge (zie bladz. 196) zelve kunnen hooren klagen.

Liever dan klaagtoonen aan te heffen hadden wij gezien, dat zij zich op nieuw krachtig aangegrepen hadden. Hunne aanverwanten te Amsterdam gingen hun roemrijk voor, en het is inderdaad vreemd bij hen niet de minste veerkracht te bespeuren. Zulk eene ontwikkeling van veerkracht was des te noodzakelijker, naar mate de betrekkingen van Admiraliteits- en Stadsdrukkers niet zoo winstgevend waren als sommigen dit wel willen diets maken.

Hadden zij zich hunne aanverwanten te Amsterdam ten voorbeelde gesteld, zij hadden eenen ruimeren werkkring kunnen vinden, en welligt den grondslag gelegd tot eene vernieuwde welvaart in hun geslacht, binnen de muren, waarin zij waanden het eerst de boekdrukkunst te hebben aangebragt. Zij hadden dit moeten en waarschijnlijk met vrucht kunnen doen, te meer daar hun geslacht te Amsterdam uitstierf, en er van diens ouden roem op hen wel iets afgedaald zou zijn.

Door Gerrit en Hendrik van Waesberge werd, met toestemming en medewerking van Pieter van Waesberge, broeder van eerstgenoemden, en waarmede hij onder de firma van Gerrit en Pieter van Waesberge in Compagnieschap vereenigd was, in 1769 een verzoekschrift aan Burgemeesters en Regeerders der Stad Rotterdam ingediend. Dit rekwist (1), in het archief der Stad voorhanden, hield het ver-

(1) Zie Bijlage AA.

zoek in, dat Hendrik van Waesberge, in plaats van zijn oom Pieter, aan zijn vader, bij diens klimmende jaren, als deelgenoot in de zaken mogt toegevoegd worden, en wel op dezelfde gunstige voorwaarden, als waarop zijn oom met zijn vader vereenigd was.

Dit verzoek vroeger ingediend dan dat, waarvan op bladz. 209 sprake is, werd door een van 1771 achtervolgd. Het gunstige appointement daarop in het najaar van dat jaar verleend, had de compagnieschap van Gerrit en Hendrik van Waesberge ten gevolge.

Als firma komen hunne namen dan ook van 1772—1774, en dan nog slechts enkele malen voor. Zij worden dan Ordinaire Stadsdrukkers genoemd, ofschoon Hendrik alleen reeds aan het eind van 1774 als zoodanig voorkomt. Men vindt hen te zamen als zoodanig in de „Generale Keuren en Ordonnantien der Stadt, tot Rotterdam gedrukt bij Hendrik van Waesberge, ordinaris Stadsdrukker,” op de bovengenoemde jaren genoemd, en de door hen in die jaren gedrukte stukken daarin aangegeven.

Tot 1774 treffen wij de namen van Gerrit en Hendrik van Waesberge gezamenlijk aan. Het laatste stuk van 1774, *Renovatie van de Publicatie tegen het Belemmeren van de Doorgangen in de Publycke Gereformeerde Kerken dezer Stadt*, heeft voor het eerst den naam van Hendrik van Waesberge alleen. Het schijnt evenwel, dat zij nu en dan ieder nog voor zich zelve bedrijvig waren en dat alzoo de compagnieschap voornamelijk ten opzichte der Admiraliteits- en Stadszaken aanvaard was.

S. RIVIER, De verovering van den Briel, of de Grondlegging der batavische vryheid, treurspel. Rott. Gt. (Gerrit) van Waesberge, 1777, kl. 8°.

J. T. Bodel Nyenhuis, Topogr. Lijst der Plaatsbeschr. v. h. Koningr. der Nederlanden. Amst. 1862, N° 1250.